

Helsingfors/Mariehamn 2.4.2025**Nr 16/25****Hänvisning** Justitieministeriets skrivelse
3.3.2025, VN/36401/2024.

Till Justitieministeriet

Ärende Justitieministeriet har i skrivelse 3.3.2025 begärt Ålandsdelegationens utlåtande över ett utkast till en överenskommelseförordning om skötseln på Åland av förvaltningsuppgifter som gäller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nationella program. Jord- och skogsbruksministeriet har inkommit med utlåtande i ärendet. Ålands landskapsregering har samtyckt till överenskommelseförordningen.

Överenskommelseförordningens innehåll

Överenskommelseförordningens tillämpningsområde anges i dess 1 §. Förordningen ska tillämpas på förvaltningen av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nationella program som grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, till den del de nationella programmen med stöd av självstyrelselagen för Åland omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter beskrivs i förordningens 2 § och 4 §. Ministeriet ska vara den förvaltningsmyndighet som avses i artikel 71 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och flera andra Europeiska fonder.

I förordningens 3 § uppräknas de förvaltningsuppgifter som Ålands landskapsregering ska svara för. De innebär att landskapsregeringen bl.a. ska ansvara för att välja ut insatser som ska finansieras genom fonden, registrera och lagra de behövliga uppgifterna elektroniskt, utföra administrativa kontroller, säkerställa att stödmottagaren får sina

betalningar inom utsatt tid, utföra urvalet av lokalt ledda utvecklingsstrategier, införa åtgärder för bekämpning av bedrägeri, förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter samt bekräfta att utgifterna är lagliga och korrekta.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter svarar enligt förordningens 4 § för bildandet av det tekniska betalningsmaterialet i anslutning till de betalningsbeslut som Ålands landskapsregering fattat samt för förmedlingen av betalningsmaterialet till betalning.

Enligt förordningens 5 § är finansministeriet på Åland den revisionsmyndighet som avses i artikel 71 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060. Av justitieministeriets promemoria framgår att uppgiften som revisionsmyndighet när det gäller fondens program för Finland har från och med den 1 januari 2024 överförts till revisionsmyndighetsenheten i anslutning till finanscontrollerfunktionen vid finansministeriet. Tidigare har jord- och skogsbruksministeriets enhet för intern revision varit revisionsmyndighet.

Enligt förordningens 6 § svarar Landskapsrevisionen för systemrevisioner och insatsrevisioner.

Beträffande fördelningen av kostnaderna för skötseln av uppgifterna anges i förordningens 7 § att jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, Ålands landskapsregering och Landskapsrevisionen avtalar separat om fördelningen av kostnaderna för skötseln av de uppgifter som avses i förordningen.

I förordningens 8 § föreskrivs om ikraftträdandet. Genom förordningen upphävs den gällande överenskommelseförordningen, republikens presidents förordning om skötseln på Åland av förvaltningsuppgifter som gäller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nationella program (FFS 949/2023).

Lagstiftningsbehörigheten

År 2023 har Ålandsdelegationen lämnat utlåtande över förslaget till den gällande överenskommelseförordningen (ÅD-utlåtande 38/23). I utlåtandet har närmare redogjorts för hur den gällande förordningen förhåller sig till de tillämpliga EU-förordningarna och behörighetsfördelningen enligt självstyrelselagen. Lagstiftningsbehörigheten gällande jakt och fiske, registrering av fiskefartyg och styrning av fiskerinäringen tillkommer landskapet enligt självstyrelselagens 18 § 16 punkt. Landskapet har även lagstiftningsbehörighet i fråga om andra åtgärder som berättigar till stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och som hänför sig till exempel till natur- och miljövård, näringsverksamhet och främjande av sysselsättningen enligt självstyrelselagens 18 § 10, 22 och 23 punkter. Lagstiftningsbehörig-

heten gällande landskapets myndigheter tillkommer landskapet enligt självstyrelselagens 18 § 1 punkt. Den integrerade havspolitikerna omfattar även sådana åtgärder som berättigar till stöd från fonden och som utgör riksbehörighet. Enligt Ålandsdelegationens bedömning överensstämde fördelningen av förvaltningsuppgifterna i den gällande överenskommelseförordningen med bestämmelserna i 59b § i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen såg inte hinder för att förslaget till gällande överenskommelseförordning sattes i kraft.

Av justitieministeriets promemoria framgår att det föreliggande förslaget till förordning innebär enbart mindre ändringar av bestämmelserna i den gällande överenskommelseförordningen. På grund av överföringen av uppgiften som revisionsmyndighet anses det vara nödvändigt att en ny förordning utfärdas av republikens president, i vilken det föreskrivs att finansministeriet är revisionsmyndighet på Åland och att finansministeriet deltar i kostnaderna för skötseln av de uppgifter som avses i förordningen. Dessa förändringar har beaktats i förordningens 5 § och 7 §. I fråga om de övriga paragraferna förblir den gällande överenskommelseförordningens innehåll oförändrat. Ålandsdelegationen ser inte hinder för att det föreliggande förslaget till överenskommelseförordning sätts i kraft.

Finansieringen

Självstyrelselagen utgår från att part som enligt självstyrelselagen har förvaltningsbehörigheten även har kostnadsansvaret. Kostnadsfrågan kan lösas t.ex. så att den särskilt anges i förordning eller genom separata avtal mellan behörig riks- och landskapsmyndighet. I enlighet härmed har i förordningens 7 § intagits bestämmelser om ansvaret för kostnaderna.

Ålandsdelegationens slutsats

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Leino-Sandberg, Siitari och Åkerblom.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Sören Silverström
sekreterare